

Et utdrag av
Forskrift om begrensninger i bruk m.m. av enkelte farlige
kjemikalier
som omhandler trebeskyttelsesmidler og trykkimpregnert trevirke.

Fastsatt av Miljøverndepartementet **20. desember 2002** i medhold av lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. kgl. res. av 7. september 1990 nr. 730, jf. EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XV, pkt. 4 (direktiv 76/769/EØF endret ved direktivene 79/663/EØF, 82/806/EØF, 82/828/EØF, 83/264/EØF, 85/467/EØF, 89/677/EØF, 91/173/EØF, 91/338/EØF, 91/339/EØF, 94/27/EF, 94/48/EF, 94/60/EF, 96/55/EF, 97/16/EF, 97/64/EF, 98/101/EF, 1999/51/EF, 2001/90/EF, 2001/91/EF, 2002/45/EF, 2002/61/EF og 2002/62/EF) om begrensning av markedsføring og bruk av enkelte skadelige stoffer og produkter (begrensningsdirektivet); jf. EØS-avtalen vedlegg II, kap. XV, pkt. 2 (direktiv 73/404/EØF endret ved direktivene 82/242/EØF og 86/94/EØF og direktiv 73/405/EØF om metoder for analyse av den biologiske medbrytbarheten til anioniske tensider, endret ved direktiv 82/243/EØF) om vaske- og rengjøringsmidler; jf. EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XVII, pkt. 7 (direktiv 94/62/EF) om emballasje; jf. EØS-avtalen vedlegg XX, kapittel IV, pkt. 22 (direktiv 1996/59/EF) om bortskaffelse av PCB/PCT.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 *Formål*

Formålet med forskriften er å forebygge at enkelte skadelige stoff eller stoffblandinger medfører helseskade eller miljøforstyrrelse.

§ 1-2 *Virkeområde*

Forskriften gjelder ikke bruk av produkter til analyse og forskningsformål, med mindre annet framgår særskilt av de enkelte bestemmelser.

Kapittel 2 Regulerte stoff eller stoffblandinger

§ 2-7 *Arsen og arsenforbindelser*

Det er **forbudt** å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff eller stoffblandinger som inneholder arsen eller arsenforbindelser

- a) for å hindre begroing av mikroorganismer, planter eller dyr på skipsskrog og innretninger eller utstyr som er helt eller delvis nedsenket i vann,
- b) til trebeskyttelse
- c) til behandling av vann som brukes i industrien, uansett vannets bruk.

Forbudet i første ledd bokstav a og b **gjelder ikke** løsninger av uorganiske salter av type **kobber, krom og arsen (CCA) brukt i industrianlegg til trykk- eller vakuumpregning av tre.**

§ 2-8 *Organiske tinnforbindelser*

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff eller stoffblandinger som inneholder tributyltinn- og trifenylytinnforbindelser.

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff eller stoffblandinger som inneholder andre organiske tinnforbindelser for

- a) å hindre begroing av mikroorganismer, planter eller dyr på skipsskrog og innretninger eller utstyr som er helt eller delvis nedsenket i vann
- b) behandling av vann som brukes i industrien, uansett vannets bruk

Forbudet mot bruk i første og annet ledd gjelder ikke

- a) tilstedeværelse av organiske tinnforbindelser for å hindre begroing på fartøyer over 25 meter, hvis midlene er påført før 1. januar 2003. Unntaket gjelder fram til 1. januar 2008.
- b) tilstedeværelse av organiske tinnforbindelser for å hindre begroing på fartøyer over 25 meter, hvis midlene er påført før 1. januar 2003 og er forseglet og overmalt slik at videre utlekking ikke skjer.
- c) tilstedeværelse av organiske tinnforbindelser for å hindre begroing på faste og flytende installasjoner på norsk kontinentalsokkel, hvis midlene er påført før 1. januar 2003 og installasjonen ikke har vært i tørrdokk etter 1. januar 2003.

§ 2-10 Pentaklorfenol

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere og omsette og bruke stoff eller stoffblandinger som inneholder 0,1 vektprosent eller mer pentaklorfenol(CAS-nr. 87-86-5) eller dens salter eller estere.

§ 2-14 Kreosot

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke til trebeskyttelse stoff eller stoffblandinger som inneholder ett eller flere av følgende stoff:

Navn	EC nr.	CAS-nr.
a) kreosot; vaskeolje	232-287-5	8001-58-9
b) kreosotolje; vaskeolje	263-047-8	61789-28-4
c) destillater (stenkulltjære), naftalenoljer	283-484-8	84650-04-4
d) kreosotolje, acenaftenfraksjon; vaskeolje	292-605-3	90640-84-9
e) destillater (stenkulltjære), øvre; tung antracenolje	266-026-1	65996-91-0
f) antracenolje	292-602-7	90640-80-5
g) tjæresyrer, stenkull, rå; råfenoler	266-019-3	65996-85-2
h) kreosot av tre (tretjære)	232-419-1	8021-39-4
i) ekstraktrester (kull), lavtemperatur stenkulltjære alkalisk; uspesifisert	310-191-5	122384-78-5

Forbudet gjelder ikke produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av stoff eller stoffblandinger som skal brukes til behandling av trevirke i **industrianlegg** eller til **etterbehandling** av trevirke, utført på stedet av yrkesutøvere som er omfattet av EØS-avtalens bestemmelser om vern av arbeidstakere hvis stoffene eller stoffblandingene inneholder:

- a) **benzo(a)pyren** i en konsentrasjon på **under 0,005 vektprosent**
- b) **vannekstraherbare fenoler** i konsentrasjoner på **mindre enn 3 vektprosent**

Stoff og stoffblandinger som nevnt i annet ledd kan bare produseres, importeres, eksporteres og omsettes i emballasje på minst 20 liter. I tillegg til forskriftsmessig helse- miljø- brann- og eksplosjonsfaremerking skal emballasjen være merket med letleselig og varig påskrift som lyder: "Bare til bruk i industrianlegg eller til yrkesmessig bruk".

Stoff og stoffblandinger som omfattes av denne paragraf kan likevel produseres, importeres, omsettes og tas i bruk fram til 1. juli 2003 i samsvar med reglene som oppheves ved denne forskrift.

§ 2-20 *Forbud mot enkelte andre stoff eller stoffblandinger*

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff eller stoffblandinger som inneholder:

<i>Navn</i>	<i>CAS-nr</i>
a) DDT	50-29-3
b) aldrin	309-00-2
c) klordan	57-74-9
d) klordekon	143-50-0
e) dieldrin	60-57-1
f) endrin	72-20-8
g) heptaklor	76-44-8
h) mirex	2385-85-5
i) toksafen	8001-35-2
j) heksaklorbenzen	118-74-1
k) heksabrombifenyl	36355-01-8
l) lindan (HCH) inklusive blandinger av isomere	58-89-9 608-73-1

Forbudet gjelder også forskning rettet mot bruk av disse stoffene eller stoffblandinger.

Kapittel 3 Regulerte produktgrupper

§ 3-6 Krom- eller arsenbehandlet trevirke

Det er **forbudt** å importere, eksportere, omsette og ta i bruk eller gjenbruke trevirke og produkter av trevirke som er behandlet med forbindelser **av krom eller arsen**. *Forbudet gjelder ikke trevirke til bruk i næringsvirksomhet hvor det av hensyn til sikkerheten er nødvendig med god beskyttelse mot råte.*

Den som produserer eller importerer slikt trevirke, skal påse at alt trevirke behandlet med arsen eller krom skal være tørket til under 30 vektprosent fuktighet før det leveres til forhandler eller bruker.

Trevirke behandlet med løsninger av **kobber**, krom eller arsen **skal merkes** med informasjon om hvilke metaller det inneholder.

§ 3-7 *Kreosotbehandlet trevirke*

Det er **forbudt** å importere, eksportere, omsette og ta i bruk eller gjenbruke trevirke som er behandlet med stoff eller stoffblandinger som nevnt i § 2-14.

Forbudet gjelder **ikke** trevirke som er behandlet i henhold til § 2-14, og som skal brukes til **næringsvirksomhet av yrkesutøvere** som er omfattet av EØS-avtalens bestemmelser om vern av arbeidstakere, for eksempel bruk til jernbaner, i elektrisk kraftoverføring og telekommunikasjoner, til inngjerding, til landbruksformål (f.eks. staker til oppstøtting av trær) og i havner og vannveier. Det vises likevel til fjerde ledd.

Forbudet gjelder heller **ikke** omsetning og gjenbruk av brukt trevirke som er behandlet med kreosot **før 1. juli 2003**. Det vises likevel til fjerde ledd. Brukt trevirke som er behandlet med kreosot **etter 1. juli 2003 kan ikke omsettes eller gjenbrukes**, jf. første ledd.

Kreosotbehandlet trevirke kan uansett ikke brukes

- a) inne i bygninger
- b) i leker
- c) på lekeplasser
- d) i parker, hager og anlegg for rekreasjon og fritidsaktiviteter dersom dette kan medføre en risiko for hyppig hudkontakt
- e) i produksjon av utemøbler som f.eks. hagebord, stoler, benker m.m.
- f) til produksjon, bruk og etterbehandling av:
 - beholdere til dyrkingsformål
 - emballasje som kan komme i kontakt med råmaterialer, halvfabrikata eller ferdige produkter beregnet til konsum for mennesker eller dyr
 - andre materialer som kan forurense slike produkter

Kreosotbehandlet trevirke kan produseres, importeres, eksporteres, omsettes og tas i bruk fram til 1. juli 2003 i samsvar med de reglene som oppheves ved denne forskrift.

Kapittel 4 Avsluttende bestemmelser

§ 4-1 *Unntak*

Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer kan i særlige tilfeller ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra denne forskrift og sette de vilkår som er nødvendige for å motvirke skade eller ulempe. Det kan bare gjøres unntak så langt det er i samsvar med Norges folkerettslige forpliktelser.

§ 4-2 *Tilsyn*

Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer fører tilsyn med at forskriften overholdes.

§ 4-3 *Klage*

Enkeltvedtak truffet av Statens forurensningstilsyn i medhold av forskriften kan påklages til Miljøverndepartementet.

§ 4-4 *Tvangsmulkt*

For å sikre at forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften blir gjennomført, kan Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bestemmer treffe vedtak om tvangsmulkt etter produktkontrolloven § 13.

§ 4-5 *Straff*

Overtredelse av forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften straffes etter produktkontrollloven § 12.

§ 4-6 *Ikrafttredelse og oppheving av gjeldende forskrifter*

Forskriften her trer i kraft 1. januar 2003.

Fra samme dato **oppheves** følgende forskrifter:

- a) forskrift 18. april 1985 nr 864 om sammensetning av vaskemidler og merking av vaskemiddelemballasje
- b) forskrift 6. april 1987 nr 358 om forbud mot produksjon, omsetning og markedsføring av oljelamper med løs vekeholder
- c) forskrift 21. desember 1993 nr 1215 om begrensning av import, eksport, produksjon, omsetning eller bruk av enkelte skadelige stoffer og produkter
- d) forskrift 21. desember 1993 nr 1216 om forbud mot produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av begroingshindrende midler som inneholder organotinn
- e) forskrift 7. august 1997 nr 918 om tungmetall i emballasje
- f) forskrift 26. mars 1998 nr 306 om forbud mot kvikksølvholdige termometre
- g) forskrift 8. april 1999 nr 517 om regulering av enkelte kjemikalier i tekstiler
- h) forskrift 9. april 1999 nr 519 om forbud mot bruk av heksakloretan i framstilling eller prosessering av ikke-jernmetaller
- i) forskrift 23. desember 1999 nr. 1494 om forbud mot bruk av akrylamidbaserte injeksjonsmidler til tetting av vannlekkasjer i anleggsvirksomhet
- j) forskrift 17. april 2000 nr 413 om polyklorerte bifenyler (PCB)
- k) forskrift 13. desember 2000 nr 1544 om kortkjedete klorparaffiner
- l) forskrift 10. september 2001 nr 1102 om forbud mot bruk av CCA-impregnert trevirke
- m) forskrift 8. oktober 2001 nr 1180 om nonylfenol og oktylfenol og deres etoksilater
- a) forskrift 20. desember 2001 nr 1589 om blyhagl